

ขนาดของเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนด้วยระบบปล่องลมร้อนของโรงจักรไอน้ำ Size of the Heat Exchanger using Thermal Chimney in Steam Power Plant

<u>ิ วิทูรย์ เห็มสุวรรณ</u> และ ทวิช จิตรสมบูรณ์

สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 111 ต.สุรนารี อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000 *ผู้ติดต่อ: E-mail: <u>tawit.boon@gmail.com</u>, tabon@sut.ac.th , เบอร์โทรศัพท์: 0-4422-4410, เบอร์โทรสาร: 0-4422-4613

บทคัดย่อ

ระบบทิ้งความร้อนด้วยปล่องลมร้อนของโรงจักรไอน้ำ เป็นระบบที่ใช้อากาศเป็นตัวกลางในการรับ ความร้อนทิ้งจากโรงจักรไอน้ำโดยตรง (ไม่ใช้น้ำ) เพื่อลดข้อจำกัดของระบบน้ำหล่อเย็นและหอคอยเย็นแบบเป็ยกที่ นิยมใช้ในปัจจุบัน หลักการทำงาน คือ อากาศใต้ปล่องลมดูดซับความร้อนจากไอเสียของเครื่องจักรไอน้ำ โดยอาศัย เครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนแบบสัมผัสผิว ส่งผลให้อุณหภูมิอากาศสูงขึ้นแล้วลอยตัวออกสู่ปลายปล่องลมด้วย หลักการพาความร้อนธรรมชาติ แต่ป[ั]ญหาหลักของวิธีนี้คือ เครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนอาจมีขนาดใหญ่และราคา แพงกว่าระบบเดิม จึงต้องศึกษาวิจัยเพื่อหาทางออกแบบให้คุ้มค่า บทความนี้นำเสนอวิธีการวิเคราะห์ระบบเชิง ทฤษฏี ด้วยการพัฒนาสมการคณิตศาสตร์แบบปริพันธ์ นำเสนอวิธีคำนวณแบบ cell by cell การศึกษาในขั้นต้นนี้ ใช้เครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนเป็นกลุ่มท่อไอน้ำวางเรียงตัวเป็นแถวตรงกัน (in-line) ไม่มีครีบระบายความร้อน (no fin) ได้ศึกษาถึงผลกระทบจากปัจจัยออกแบบที่ทางเข้าปล่องลม ผลการศึกษาพบว่า การจัดวางกลุ่มท่อให้มี ระยะห่างระหว่างท่อในแถวแรกกับระยะห่างในแต่ละแถวเท่ากับ 3.0 และ 1.25 เท่าของขนาดท่อ เป็นกรณีดีที่สุด ท่อในน้ำขนาดเล็กและความร้อนออกแบบที่สูงขึ้น จะทำให้เครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนเล็กลงแต่ปล่องลมจะสูงขึ้น **คำสำคัญ:** การระบายความร้อนจากเครื่องจักรไอน้ำ, ปล่องลมร้อน, การทิ้งความร้อนเล็กลงแต่ปล่องลมจะสูงขึ้น

Abstract

Heat removal from a thermal power plant by using a thermal chimney is a direct air-cooled system to reduce the disadvantages of the wet-cooling tower system. The air underneath the chimney is heated up by receiving the removed heat from the power plant to a surface heat exchanger. The heated air flows up the chimney due to a natural convection. The problem of this approach is that the heat exchanger may be larger and more expensive than the wet-cooling system. So, it must be investigated to see its viability. Theoretical analysis was performed by creating a mathematical model to study the effect of design parameters, which are: tube bundle spacings, tube diameters, tube lengths and air velocities at the base of chimney. These parameters should affects the size of heat exchanger and the total chimney height. In this study, the heat exchanger vapor tube bundle was an in-line type without fining. The results shows the transverse pitch ratio at the first tube-row equal to 3.0 and longitudinal pitch ratio equal to 1.25 is the best design point. Smaller tubes and higher air velocities can reduce the size of the heat exchanger, but the chimney height will increase.

Keywords: Heat removal from steam engine, Thermal chimney, Heat removal with thermal chimney

power plant) [2] เพียงแต่ระบบปล่องลมแดดจะรับ พลังงานความร้อนจากแสงแดดโดยอาศัยหลังคารับ แสงแดดแล้วนำเอาพลังงานการไหลของอากาศใน ปล่องลมไปผลิตไฟฟ้า

ระบบปล่องลมแดดนี้เคยมีการสร้างเครื่องแล้ว พิสูจน์ว่าสามารถผลิตกระแสไฟฟ้าได้จริง [2] และมี งานวิจัยที่ประยุกต์ใช้ระบบดังกล่าวนี้ในการอบแห้ง ผลผลิตทางการเกษตร [3] ได้มีการศึกษาวิจัยระบบ ปล่องลมแดดเพื่อหาทางเพิ่มประสิทธิภาพและ ประยุกต์ใช้งานมากมาย โดยเริ่มต้นจากการสร้าง แบบจำลองทางคณิตศาสตร์และศึกษาเชิงตัวเลข ทดลองหุ่นทดลองขนาดเล็กเพื่อทำนายผลในโรงงาน ต้นแบบขนาดใหญ่ [4-9] นอกจากนี้ยังเอาไป ประยุกต์ใช้งานในการระบายอากาศภายในอาคาร [10-13] จากการศึกษาที่ผ่านมาพบประเด็นที่น่าสนใจ คือ ขนาดและลักษณะของปล่องลมมีผลต่อศักยภาพ การใหลของอากาศอย่างมาก ซึ่งเป็นแรงจูงใจนำมาสู่ การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบทิ้งความร้อนโดยใช้ระบบ ปล่องลมร้อน

ในการศึกษาเชิงทฤษฎีก่อนหน้านี้ [14] ได้ นำเสนอแบบจำลองทางคณิตศาสตร์วิเคราะห์ระบบ เบื้องต้น และได้ตรวจสอบผลลัพธ์กับผลคำนวณเชิง ตัวเลขจากโปรแกรมวิเคราะห์การไหล CFD สำเร็จรูป "ANSYS CFX" ซึ่งผลคำนวณเชิงทฤษฎีกับผล คำนวณเชิงตัวเลขสอดคล้องกันดีมาก และการทำ ้ปล่องลมให้สูงขึ้นสามารถเพิ่มการไหลและทิ้งความ ้ร้อนได้มาก บทความนี้จะนำเสนอการวิเคราะห์ระบบ ระบายความร้อนด้วยปล่องลมร้อนให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดย พิจารณาความสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างการใหลใน ปล่องลมและการถ่ายเทความร้อนในเครื่องแลกเปลี่ยน ้ความร้อน เพื่อศึกษาถึงผลกระทบจากป[ั]จจัยออกแบบ ต่างๆ ได้แก่ ระยะห่างของการจัดวางกลุ่มท่อไอน้ำ ขนาดและความยาวของกลุ่มท่อไอน้ำ และความเร็วลม ้ออกแบบที่ทางเข้าปล่องลม ในการศึกษาขั้นต้นนี้ได้ใช้ ้เครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนเป็นกลุ่มท่อไอน้ำแบบไม่มี ครีบระบายความร้อน (no-fin) วางตัวเป็นแถวตรง (inline) ล้อมรอบฐานของปล่องลม ดังแสดงในรูปที่ 2

1. บทนำ

การทิ้งความร้อนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับโรงจักร ไอน้ำต้นกำลัง (steam power plant) ที่ต้องทิ้ง ความร้อนออกสู่สิ่งแวดล้อมสูงถึงประมาณ 1.5 - 2.0 เท่าของพลังงานที่ใช้ผลิตงานเพลา [1] ป[ั]จจุบันนิยมใช้ ระบบน้ำหล่อเย็นควบกับหอคอยเย็นแบบเปียก ซึ่งมี ข้อด้อยหลายประการ เช่น ใช้น้ำปริมาณมาก มึงบ ลงทุนและงบปฏิบัติการสูง รวมทั้งยังส่งผลเสียต่อ สิ่งแวดล้อม เป็นต้น ดังนั้นบทความนี้จึงได้นำเสนอ นวัตกรรมในการทิ้งความร้อนด้วย "ปล่องลมร้อน" เพื่อกำจัดข้อด้อยของระบบหล่อเย็นแบบเดิม

ระบบทิ้งความร้อนที่นำเสนอนี้เป็นระบบที่ใช้ อากาศแวดล้อมมาระบายความร้อนออกจากโรงจักร ไอน้ำโดยตรง หลักการทำงานของระบบนี้ คือ อากาศ ใต้ปล่องลมจะดูดซับความร้อนทิ้งจากเครื่องจักรไอน้ำ โดยอาศัยเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนแบบสัมผัสผิว ส่งผลให้อุณหภูมิสูงขึ้น และอากาศร้อนนี้จะลอยตัว สูงขึ้นแล้วระบายออกสู่ปลายปล่องลมด้วยหลักการพา ความร้อนธรรมชาติ ดังนั้นระบบนี้จึงไม่ต้องใช้พัดลม ช่วยดูดอากาศ ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 ระบบนำทิ้งความร้อนของโรงจักรไอน้ำด้วย ระบบปล่องลมร้อน อย่างง่าย

หลักการทำงานดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกับ ระบบ "ปล่องลมแดดเพื่อผลิตไฟฟ้า" (solar chimney การประชุมวิชาการเครือข่ายวิศวกรรมเครื่องกลแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 27 16-18 ตุลาคม 2556 พัทยา จังหวัดชลบุรี

2. วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ได้กำหนดกรณีศึกษาระบบทิ้ง ความร้อนของโรงจักรขนาด 100 MW ที่มี ประสิทธิภาพเชิงความร้อน 40% อุณหภูมิไอน้ำอิ่มตัว ออกจากเครื่องจักรไอน้ำ 60°C ซึ่งโรงจักรจะต้องทิ้ง ความร้อนเป็นปริมาณ 150 MW ข้อกำหนดอื่นคือ อุณหภูมิอากาศแวดล้อม 35°C ความดันอากาศ แวดล้อม 1 บรรยากาศ และอุณหภูมิแตกต่างสุดท้าย หลังออกจากเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน TTD₂ = 5.5°C การไหลของอากาศจะเป็นแบบตั้งฉาก (cross flow) กับกลุ่มท่อไอน้ำ โดยที่อากาศเย็นจะเริ่มรับ ความร้อนที่ตำแหน่งที่ 1 และสิ้นสุดกระบวนการรับ ความร้อนที่ตำแหน่งที่ 2 ซึ่งจะทำให้อุณหภูมิสูงขึ้น เป็นอากาศร้อน จากนั้นอากาศร้อนจะไหลเลี้ยวตัวผ่าน ช่วงคอปล่องลม (2′) แล้วระบายออกสู่ปลายปล่องลม ที่ตำแหน่งที่ 3 ดังแสดงในรูปที่ 2ก.

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้การจำลองสมการ ความสัมพันธ์การไหลและถ่ายเทความร้อน เพื่อศึกษา พฤติกรรมและอิทธิพลต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อระบบ ได้แก่ ค่ามิติการจัดวางกลุ่มท่อ ขนาดและความยาว ของท่อไอน้ำ และความเร็วลมออกแบบที่ทางเข้า ปล่องลม ซึ่งพารามิเตอร์ออกแบบเหล่านี้จะส่งผลต่อ อัตราการระบายความร้อน ขนาดของเครื่อง แลกเปลี่ยนความร้อนและความสูงของปล่องลม การ จำลองสมการที่เครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน ได้พัฒนา วิธีการแบบ cell by cell ซึ่งจะได้นำเสนอต่อไป

ความสัมพันธ์ระหว่างมิติการจัดวางตัวของกลุ่ม ท่อไอน้ำกับขนาดของปล่องลมในรูปที่ 2 เป็นดังนี้

จำนวนของท่อในหนึ่งแถวใดๆ (N_{tb})

$$N_{tb} = \frac{180^{\circ}}{\sin^{-1}\left(\frac{a_1d}{D_2}\right)} \tag{1}$$

ระยะห่างระหว่างท่อในแถวที่ 1 (S_{т,1})

$$S_{T,1} = D_2 \sin\left(\frac{180^\circ}{N_{tb}}\right) \tag{2}$$

Transverse pitch ratio ของแถวที่ 1 (a₁)

$$a_1 = \frac{S_{T,1}}{d} \tag{3}$$

มุมองศาการวางท่อในแนวรัศมี (θ)

$$\theta = \frac{360^{\circ}}{N_{tb}}$$
(4)

ระยะห่างระหว่างท่อในแถวที่ n ใด ๆ (S_{T,n})

$$S_{T,n} = S_{T,n-1} + 2S_L \tan\left(\frac{180^\circ}{N_{tb}}\right)$$
(5)

Transverse pitch ratio ของแถวที่ n ใดๆ (a_n)

(ก) ภาพด้านหน้า, (ข) ภาพด้านล่าง, (ค) ภาพขยาย การวางตัวของกลุ่มท่อไอน้ำแบบ in-line

การประชุมวิชาการเครือข่ายวิศวกรรมเครื่องกลแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 27 16-18 ตุลาคม 2556 พัทยา จังหวัดชลบุรี

รูปที่ 3 การจำลองการจัดวางกลุ่มท่อแบบปกติ ให้เป็น แบบ cell ของกลุ่มท่อ เพื่อช่วยอธิบายวิธีการคำนวณ แบบ cell by cell

จากรูปที่ 3 จะพบว่าการวิเคราะห์แบบ cell (1 cell มีท่อ 1 แถว) จะต้องทำการเพิ่มจำนวนแถวอีก 1 แถว เพื่อให้ได้จำนวนท่อที่ใช้วิเคราะห์เท่ากับ จำนวนท่อของ tube bundles เดิม การวิเคราะห์การ ใหลและการถ่ายเทความร้อน แบบ cell by cell สามารถกระทำได้ ดังนี้

รูปที่ 4 ภาพแสดงปริมาตรควบคุมของ cell tube bundle: (ก) แบบ in-line, (ข) แบบ staggered

จากรูปที่ 4 จะพบว่าตัวแปรอากาศที่ต้องการ ทราบค่าที่ด้านทางออกของ cell ได้แก่ P_o, P_o, T_o และ V_o (ค่าตัวแปรที่ทางเข้าทราบค่า เนื่องจากเป็น เงื่อนไขขอบที่กำหนด) ดังนั้นจะต้องจำลองสมการ ทั้งหมด 4 สมการ ซึ่งสามารถกระทำดังนี้

สมการอนุรักษ์มวล

$$\dot{m} = \rho_i \left(LS_{T,i} \right) V_i = \rho_o \left(LS_{T,o} \right) V_o \tag{7}$$

แนวทางในการออกแบบและเลือกขนาดมิติของ กลุ่มท่อไอน้ำ สามารถกระทำได้ดังนี้

- 1) กำหนดขนาดท่อ (d) และ transverse pitch ratio ของแถวที่ 1 (a₁)
- คำนวณหาจำนวนท่อในแถวใด ๆ (N_{tb}) จากสมการ
   ที่ (1) และ<u>เลือกจำนวนท่อที่เป็นเลขลงตัว</u>
- 3) นำ N_{tb} ที่ได้ ไปคำนวณหาค่าตัวแปรมิติอื่น ๆ ตาม สมการที่ (2) – (6) และกำหนดให้ระยะห่างของท่อ ในแต่ละแถว (S_L) เท่ากันในทุกแถว ซึ่งค่าตัวแปร มิติต่าง ๆ ที่ได้นี้ จะนำไปใช้ในการคำนวณการไหล และการถ่ายเทความร้อน ต่อไป

2.1 การจำลองการไหลและการแลกเปลี่ยน ความร้อน ด้วยวิธีแบบ cell by cell

้ความร้อนปริมาณมาก (150 MW) ที่อากาศรับมา จากโรงจักรฯ เพื่อระบายออกสู่สิ่งแวดล้อมที่ปลาย ปล่องลมนั้น จะต้องใช้ท่อไอน้ำจำนวนมากเพื่อให้ สามารถส่งผ่านความร้อนได้ตามปริมาณที่กำหนด ผนวกกับขนาดหน้าตัดของการใหลที่ลดลงตาม เส้นทางการไหลจาก 1-2 (รูปที่ 2ค.) และเป็นการไหล แบบเร่งตัว (ปกติอากาศที่ไหลผ่านกลุ่มท่อร้อน จะเป็น การใหลแบบเร่งตัวเนื่องจากค่าความหนาแน่นลดลง) จากเหตุผลข้างต้น จึงไม่เหมาะที่จะวิเคราะห์การไหล และการถ่ายเทความร้อนแบบใช้ค่าเฉลี่ยที่ทางเข้าและ ทางออก (การวิเคราะห์การใหลผ่านกลุ่มท่อ แบบ ทั่วไป) [15] ให้ข้อแนะนำว่า *"การคำนวณการสูญเสีย* ความดัน (pressure drop) ของอากาศที่ใหลแบบตั้ง ฉาก ผ่านกลุ่มท่อที่มีจำนวนแถวของท่อ N, มากๆ (N, >> 10) ให้ใช้การคำนวณเป็นแบบที่ละแถว (row by row) โดยที่คุณสมบัติของอากาศ และความเร็วที่ใช้ คำนวณ ให้ใช้ค่าเฉลี่ยในแถวนั้น ๆ ซึ่งการสุญเสีย ความดันรวมตลอดการใหลจะเท่ากับผลรวมของค่า สญเสียความดันย่อยที่คำนวณได้ในแต่ละแถว" ดังนั้น การคำนวณการไหลและการถ่ายเทความร้อนใน การศึกษานี้ จึงได้ใช้วิธีการคำนวณเป็นแบบที่ละเซลล์ (cell by cell) ดังรูปที่ 4

สมการการส่งผ่านความร้อน (อนุรักษ์พลังงาน)

$$\dot{Q}_{cell} = \dot{m}c_{p,m} \left(T_o - T_i\right) = h_m A_{s,cell,t} \frac{\left(T_w - T_i\right) - \left(T_w - T_o\right)}{\ln\left\{\left(T_w - T_i\right) / \left(T_w - T_o\right)\right\}}$$
(8)

พจน์สุดท้ายของสมการที่ (8) เป็นพจน์ของการ แลกเปลี่ยนความร้อนแบบพาความร้อน โดยที่ค่า สัมประสิทธิ์การพาความร้อนเฉลี่ย (h_m) สามารถ คำนวณได้จากสมการสหสัมพันธ์ของ [16] ซึ่ง $h_m = f^n (\text{Re}, \text{Pr}, a, b, Hg, Type)$ และค่าพลังงาน ความร้อนรวมที่อากาศได้รับจะเท่ากับผลรวมของ ความร้อนที่อากาศได้รับในแต่ละ cell

สมการสมดุลความดัน (อนุรักษ์โมเมนตัม)

$$P_i - P_o = \Delta P_{drop,cell} = \frac{\mu_m^2 N r_{cell}}{\rho_m d^2} Hg$$
(9)

พจน์สุดท้ายของสมการที่ (9) เป็นสมการการ สูญเสียความดันของการไหลผ่าน tube bundles ของ [17] ซึ่ง ค่าเลข Hagen number ($Hg = 2f \operatorname{Re}^2$) สามารถคำนวณได้จากสมการของ [16] ที่พัฒนามา จากสมการสหสัมพันธ์ของ [17]

สมการสถานะของแก๊สอุดมคติ (equation of state)

$$\frac{P_i}{\rho_i T_i} = \frac{P_o}{\rho_o T_o} \tag{10}$$

ตัวห้อย *i, o, m, cell, s, t, w* หมายถึง ทางเข้า, ทางออก, ค่าเฉลี่ย, เซลล์, พื้นที่ผิว, ท่อ และผนังท่อ ไอน้ำ ตามลำดับ ใช้สำหรับการวิเคราะห์ค่าตัวแปร อากาศที่ไหลเข้า-ออก cell tube bundle

สมการที่ (7) – (10) เป็นสมการหลักสำหรับใช้ วิเคราะห์การไหลและการแลกเปลี่ยนความร้อนของ อากาศที่ไหลผ่าน cell tube bundles ที่มีจำนวน สมการเท่ากันกับจำนวนตัวแปรที่ยังไม่ทราบค่า (4 สมการ, 4 ตัวแปร) และการคำนวณในช่วงนี้จะ คำนวณแบบทีละแถวต่อกันไปเรื่อย ๆ จากทางเข้า จนถึงทางออกเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน (ที่ตำแหน่ง ที่ 1 – 2 ตามรูปที่ 2ก)

2.2 การจำลองการไหลและการแลกเปลี่ยน ความร้อน ทั้งระบบ

การวิเคราะห์การใหลและการถ่ายเทความร้อน ทั้งระบบ หากพิจารณารูปที่ 2ก จะพบว่าตัวแปร อากาศพื้นฐาน (ความดัน ความหนาแน่น อุณหภูมิ และความเร็ว) ที่ต้องการทราบค่าในระบบมีอยู่ 4 ตำแหน่งหลัก ได้แก่ ตำแหน่งที่ 1, 2, 2' และ 3 (ตำแหน่ง ∞ เป็นเงื่อนไขแวดล้อมที่ทราบค่า) ดังนั้น การวิเคราะห์ทั้งระบบ สามารถกระทำได้ด้วยการ จำลองสมการในแต่ละช่วงการไหลใดๆ ดังนี้

 <u>การไหลจาก ∞ - 1 กำหนดให้เป็นกระบวนการ</u> อ<u>ุณหภูมิคงที่ (isothermal process)</u> การไหลแบบอุณหภูมิคงที่

$$T_1 = T_{\infty} \tag{11}$$

อากาศแวดล้อมที่ระดับพื้นดินเร่งตัวจากความเร็ว ศูนย์ เป็น V₁ ที่ทางเข้าเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน (ตำแหน่งที่ 1) ดังนั้นจะได้สมการพลังงาน หรือสมการ สมดุลความดันรวม เป็นดังนี้

$$P_{\infty} = P_1 + \frac{1}{2}\rho_1 V_1^2 + \rho_{\infty} g \frac{L}{2}$$
(12)

สมการสถานะ (equation of state) ของแก๊สอุดมคติ ณ ตำแหน่งที่ 1

 $P_1 = \rho_1 R T_1 \tag{13}$

2) <u>การใหลผ่านเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนจาก 1 – 2</u>

การคำนวณการไหลและการแลกเปลี่ยนความร้อน ในช่วงการไหลผ่านเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน 1-2 สามารถคำนวณได้ด้วยวิธีการคำนวณแบบ cell by cell (สมการที่ 7-10) ร่วมกับสมการสหสัมพันธ์ (collection equation) ของ [16] ซึ่งจะได้ค่าตัวแปร อากาศ (P_o, ρ_o, T_o และ V_o) ที่ตำแหน่งทางออกจาก cell tube bundles ในแถวต่างๆ รวมถึงค่าที่ทางออก เครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน (ตำแหน่ง 2)

 3) <u>การใหลเลี้ยวตัวผ่านช่วงคอทางเข้าปล่องลม 2 – 2</u> สมการอนุรักษ์พลังงาน (ไม่มีการส่งผ่านความร้อน)

$$0 = c_p \left(T_{2'} - T_2 \right) + \frac{1}{2} \left(V_{2'}^2 - V_2^2 \right) + g \frac{L}{2} \quad (14)$$

สมการสูญเสียความดันที่ทางเข้าปล่องลม ของ [18]

$$P_{t2} - P_{2'} = \frac{1}{2} K_i \rho_2 V_{2'}^2$$
(15)

India $P_{t2} = P_2 + \frac{1}{2} \rho_2 V_2^2$

พจน์ด้านขวามือของสมการที่ (15) เป็นพจน์ของ การสูญเสียความดันเนื่องจากการไหลเลี้ยวตัวของ อากาศเข้าสู่คอปล่อง (ตำแหน่งที่ 2´) และ K_i เป็นค่า สัมประสิทธิ์การสูญเสียที่คอปล่อง ซึ่งมีค่าเท่ากับ 3 สำหรับกรณีของปล่อง $\frac{D_2}{L} < 3$ [18]

สมการสถานะ (equation of state) ของแก๊สอุดมคติ

$$\frac{P_2}{\rho_2 T_2} = \frac{P_{2'}}{\rho_{2'} T_{2'}}$$
(16)

สมการอนุรักษ์มวล

$$\rho_2 A_2 V_2 = \rho_{2'} A_{2'} V_{2'} \tag{17}$$

4) <u>การไหลในปล่องลม 2[´]– 3 กำหนดให้เป็น</u> <u>กระบวนการ: Isentropic process</u> สมการพลังงาน สำหรับการไหลแบบ Isentropic

 $\frac{k}{k-1}\left(\frac{P_{2'}}{\rho_{2'}}\right) + \frac{V_{2'}^2}{2} = \frac{k}{k-1}\left(\frac{P_3}{\rho_3}\right) + gH + \frac{V_3^2}{2}$ (18)

เนื่องจากไม่มีการส่งผ่านความร้อนในปล่องและไม่ คิดการสูญเสียเนื่องจากความฝิด ดังนั้นสมการ โมเมนตัมที่ได้รับการอินทิเกรตแล้ว จะได้ผลลัพธ์ เท่ากับสมการพลังงาน จึงไม่เป็นสมการที่เป็นอิสระ

สมการ isentropic สำหรับแก๊สอุดมคติ

$$P_{2'}\rho_{2'}^{-k} = P_3\rho_3^{-k}$$
(19)

สมการความดันสถิตที่ปลายปล่องลม

$$P_3 = P_\infty - \rho_\infty g(L+H) \tag{20}$$

สมการสถานะ ณ ตำแหน่งที่ 3

$$P_3 = \rho_3 R T_3 \tag{21}$$

สมการอนุรักษ์มวล

$$\rho_{2'}A_{2'}V_{2'} = \rho_3 A_3 V_3 \tag{22}$$

การจำลองสมการในช่วงการไหลผ่านเครื่อง แลกเปลี่ยนความร้อน (การไหลจาก 1-2) ที่ใช้วิธีการ คำนวณแบบ cell by cell ที่นำเสนอข้างตัน จะสังเกต ว่าวิธีการที่นำเสนอนี้ จะมีความคล้ายคลึงกับวิธีการ แก้ปัญหาการไหลด้วยกรรมวิธีปริมาตรจำกัด (finite volume method) ใน 1 มิติ ที่พิจารณาการไหลเข้า-ออกปริมาตรควบคุมเล็ก ๆ (หรือ cell ของ tube bundles) ที่สนใจเช่นเดียวกัน เพียงแต่กรรมวิธี ปริมาตรจำกัด จะใช้แก้สมการควบคุมแบบอนุพันธ์ แต่ วิธีที่นำเสนอนี้จะใช้แก้สมการควบคุมแบบอนุพันธ์ แต่ วิธีที่นำเสนอนี้จะใช้แก้สมการควบคุมแบบปริพันธ์ โดยตรง ในส่วนของชุดสมการที่ใช้วิเคราะห์การไหล ในช่วง ∞-1 และการไหลในปล่องลม (การไหลจาก 2′- 3) นั้นได้จากผลการศึกษาก่อนหน้า [14] ที่ได้ เปรียบเทียบผลลัพธ์กับผลคำนวณเชิงตัวเลข CFD จน เกิดความมั่นใจน่าเชื่อถือ

<u>กำหนดเงื่อนไขออกแบบ และความสัมพันธ์ต่อระบบฯ</u> <u>(พิจารณารูปที่ 2 ประกอบ)</u>

- ข้อที่ 1: กำหนดค่าความเร็วลมออกแบบที่คอทางเข้า ปล่องลม (V_{2',design})
- ข้อที่ 2: กำหนดค่าพลังงานความร้อนที่อากาศรับมา จากโรงจักรไอน้ำ (*Q*=150*MW*)
- ข้อที่ 3: กำหนดค่าความแตกต่างอุณหภูมิสุดท้าย ที่ ตำแหน่งที่ 2 (*TTD*₂ = 3.5°*C*)
- ข้อที่ 4: กำหนดค่ามิติ-ขนาดของเครื่องแลกเปลี่ยน ความร้อนที่ใช้คำนวณ ได้แก่ *a*₁,*b*,*d*,*L*

ผลจากข้อที่ 1–3: จะได้ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ของปล่องลมที่ตำแหน่ง 2' $(D_{2'})$ ที่สามารถประเมิน ได้จาก $\dot{Q} = (\rho_{2'}A_{2'}V_{2'})c_p(T_w - TTD_2 - T_1)$

ผลจากข้อที่ 1: จะได้ความเร็วหลังออกจากเครื่อง แลกเปลี่ยนความร้อนเป็น $V_2 \approx V_{2'} \frac{D_2}{4L}$ และจะได้ ความเร็วลมก่อนเข้าเครื่องแลกเปลี่ยนเป็น $V_1 = V_2 \frac{a_1}{a_n} \frac{\rho_{r,1}}{\rho_{r,n}}$ (a_1, a_n เป็นค่าที่ทราบจากข้อกำหนด ที่ 4 และผลคำนวณจากสมการที่ (5) - (6) ส่วน $\rho_{r,1}, \rho_{r,n}$ ยังไม่ทราบค่า ซึ่งจะต้องทำการคำนวณ แบบ iteration จนกว่าระบบสมการทั้งหมดจะเป็นจริง) จากเงื่อนไขข้อกำหนดที่ใช้ในการออกแบบระบบ และสมการทั้งหมดที่ได้กล่าวมาข้างต้น สามารถ คำนวณหาขนาดของเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนและ ขนาดของปล่องลมได้ สำหรับการหาคำตอบให้กับ ระบบสมการผู้วิจัยได้ใช้กรรมวิธีเชิงเลขของ Newton-Raphson ด้วยการเขียนโค้ดโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ช่วยคำนวณ รายละเอียดสามารถศึกษาได้จาก [19]

ความมั่นใจในความลู่เข้าของผลลัพธ์ที่ได้จากโค้ด โปรแกรมที่สร้างขึ้น พิจารณาจากค่าเศษตกค้าง (residual) ของสมการต่างๆ จะต้องมีค่าต่ำเพียงพอต่อ การยอมรับ โดยได้กำหนดให้สิ้นสุดการคำนวณเมื่อค่า เศษตกค้างต่ำกว่า 10⁻¹⁰

3. ผลลัพธ์และการอภิปรายผล

3.1 ผลลัพธ์ของวิธีคำนวณแบบ cell by cell

การศึกษานี้พิจารณาผลกระทบต่อระบบ เนื่องจาก การเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ออกแบบต่างๆ ได้แก่ a₁, b, d, L, V_{2´, design} และ θ₂₃ โดยใช้ค่าคำนวณ ดังนี้ 1) a₁ = 1.5, 2.0, 2.5, 3.0

- 2) b = 1.25, 1.5, 2.0, 3.0
- 3) d = 1.5, 2.0, 2.5, 3.0, 3.5, 4.0, 4.5, 5.0 cm
- 4) L = 15, 20, 25, 30 m
- 5) V_{2['], design} = 5.0, 7.5, 10.0, 12.5, 15.0, 17.5, 20.0, 22.5, 25.0, 27.78 m/s
- 6) $\theta_{_{23}}$ = 0° (ปล่องตรง)

ผลจากพารามิเตอร์ออกแบบ V_{2′, design} จะต้องใช้ ปล่องลมที่มีขนาด D₂ เป็นดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ของพารามิเตอร์ออกแบบ V. . . กับขนาดของปล่องลม D.

V _{2[′], design} (m/s)	5.0	7.5	10.0	12.5	15.0
D ₂ (m)	40.73	33.26	28.80	25.76	23.51
V _{2[′], design} (m/s)	17.5	20.0	22.5	25.0	27.78
D ₂ (m)	21.77	20.37	19.20	18.22	17.28

รูปที่ 5-8 เป็นผลคำนวณของพารามิเตอร์ ออกแบบ V_{2′, design} = 27.78 m/s (100 km/h), D₂ = 17.28 m, a₁ = 3.0, b = 1.25, d = 1.5 cm, L = 15 m ผลคำนวณสุดท้ายจะได้ N_{tb} = 1206, N_r = 114, N_{tt} = 137484, $\dot{Q}$ = 150.2160 MW, TTD₂ = 3.4976 $^{\circ}$ C และ Z = 1307.2350 m ที่แสดงการกระจายตัวของ ตัวแปรปฐมภูมิ (primary variables) ของอากาศ ได้แก่ ความดัน ความหนาแน่น อุณหภูมิ และ ความเร็ว ในขณะที่ไหลผ่านเครื่องแลกเปลี่ยน ความร้อน จากท่อไอน้ำแถวแรกจนถึงแถวสุดท้าย (การไหลจาก 1-2 ในรูปที่ 2) ก่อนที่จะไหลเลี้ยวตัวเข้า สู่ปากทางเข้าปล่องลมในตำแหน่งที่ 2´ จากรูปจะ พบว่าค่าความดันและความหนาแน่นจะลดลงตลอด แนวการใหลส่วนค่าอุณหภูมิจะเพิ่มขึ้น จะสังเกตว่าค่า อุณหภูมิแตกต่างหลังออกจากเครื่องแลกเปลี่ยนความ ร้อนจะมีค่าประมาณ 3.5 °C ตามค่าออกแบบระบบ (TTD₂ = T_{steam} – T_{air,2} = 3.5 °C) และค่าความเร็วจะ เพิ่มขึ้นในลักษณะเชิงเส้น เนื่องจากขนาด พื้นที่หน้าตัดของการไหลลดลง ผนวกกับค่าความ หนาแน่นที่ลดลง จึงเป็นเหตุให้ค่าความเร็วเพิ่มขึ้น ตลอดแนวการไหลตามกฎอนุรักษ์มวล ซึ่งผลแนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงค่าอากาศในระหว่างการไหลนี้จะเป็น ็จุดเด่นของวิธีคำนวณแบบ cell by cell ที่วิธีคำนวณ แบบค่าเฉลี่ยปกติไม่สามารถกระทำได้

3.2 ผลกระทบของพารามิเตอร์ออกแบบระบบ

รูปที่ 9 แสดงผลกระทบของพารามิเตอร์ออกแบบ ิa₁ b และ d ของโรงจักรไอน้ำขนาด 100 MW (ความ ร้อนทิ้ง 150 MW) ต่อขนาดของเครื่องแลกเปลี่ยน ความร้อน (D1) และสัมประสิทธิ์การสูญเสียความดัน ที่เครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน $K_{_{HX}} = \frac{\Delta P_{_{12}}}{0.5 \rho_{2} V_{2}^{2}}$ โดยใช้ ้ค่าคำนวณความเร็วลมออกแบบที่คอปล่องลม V_{2′ design} = 27.78 m/s และความยาวท่อไอน้ำ L= 15m ้จากกราฟจะพบว่า ถ้าค่า a₁ เพิ่มสูงขึ้นจะทำให้ค่า K_{нx} ลดลง แต่จะส่งผลให้ D₁ ใหญ่ขึ้น ผลกระทบของขนาด ท่อไอน้ำ d ที่ใหญ่ขึ้นจะทำให้ K_{Hx} ลดลง แต่จะส่งผล ให้ขนาด D₁ ใหญ่ขึ้นเช่นกัน ส่วนผลกระทบของค่า b ที่เพิ่มขึ้นจะทำให้ D₁ ใหญ่ขึ้น และ K_{нx} จะสูงขึ้น (ค่า K_{Hx} สูงขึ้น จะทำปล่องลมสูงเพิ่มขึ้น) ซึ่งไม่เป็นผลดี ต่องบลงทุน จากประเด็นท้ายนี้จะสรุปได้ว่า b = 1.25 เป็นค่าที่ดีที่สุด (เครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนมีขนาด เล็ก และการสูญเสียความดันไม่มาก) หากพิจารณา ผลกระทบของ a₁ และ d ร่วมกัน จะพบว่า a₁ = 3.0 ้น่าจะดีที่สุด เนื่องจากจะทำให้ K_{HX} ต่ำ ในขณะที่ขนาด ของเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนใหญ่ขึ้นเพียงเล็กน้อย โดยเฉพาะที่ค่า d ต่ำๆ โดยสรุปผลจากกราฟที่ 6 จะ ได้ค่าพารามิเตอร์ออกแบบ a₁ = 3.0 และ b = 1.25 เป็นค่าที่ดีที่สุด

รูปที่ 10 แสดงผลกระทบของพารามิเตอร์ ออกแบบ V_{2',design}, d และ L ต่อขนาดของเครื่อง แลกเปลี่ยนความร้อน (D₁) และความสูงรวมของ ปล่องลม (Z) ใช้ค่า a₁ = 3.0 และ b = 1.25 (ผลลัพธ์ รูปที่ 9) จากกราฟจะพบว่า ผลกระทบของ V_{2', design} ที่ สูงขึ้น จะทำให้เครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนเล็กลง เนื่องจากความเร็วสูงจะทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การ ถ่ายเทความร้อนสูงกว่า แต่จะต้องใช้ปล่องลมที่มี ความสูงมากขึ้น (เหตุผลปล่องสูงช่วยเพิ่มการไหลได้ดี ผลการศึกษาก่อนหน้า [14]) ผลกระทบของ L ที่ยาว ขึ้นจะทำให้ D₁ ลดลง และความสูงปล่อง Z ลดลง (ท่อ ไอน้ำที่ยาวขึ้นจะส่งผลให้ราคาของเครื่องแลกเปลี่ยน ความร้อนเพิ่มสูงขึ้น) สุดท้ายผลกระทบของขนาดท่อ

การประชุมวิชาการเครือข่ายวิศวกรรมเครื่องกลแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 27 16-18 ตุลาคม 2556 พัทยา จังหวัดชลบุรี

> การเลือกพารามิเตอร์ออกแบบค่าต่างๆ ใช้การ เปรียบเทียบเชิงขนาดโดยรวมของเครื่องแลกเปลี่ยน ความร้อนและความสูงของปล่องลม ที่ยังไม่ได้ พิจารณาเหตุผลเชิงเศรษฐศาสตร์ แต่อย่างไรก็ดีชุด ข้อมูลพารามิเตอร์ต่างๆ ในรูปที่ 9-10 นั้นสามารถ ระบายความร้อนได้ตามที่กำหนด ซึ่งสามารถนำไปใช้ ในการศึกษาระบบเชิงเศรษฐศาสตร์ให้ลึกซึ้งต่อไปได้

ไอน้ำ d ท่อขนาดเล็กจะทำให้เครื่องแลกเปลี่ยน ความร้อนเล็กลง เนื่องจากมีค่าพื้นผิวการถ่ายเท ความร้อนต่อหน่วยปริมาตรของเครื่องมากกว่า และ ทำให้ความสูงของปล่องลมสูงขึ้นเล็กน้อย โดยสรุป ค่าพารามิเตอร์ออกแบบที่สามารถสังเกตเห็น ผลกระทบต่อระบบได้เด่นชัดที่สุด คือพารามิเตอร์ ออกแบบ d = 1.5 cm เป็นค่าที่ดีที่สุด

รูปที่ 9 ผลกระทบของพารามิเตอร์ออกแบบ a₁ b และ d ต่อขนาดของเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน D₁ และค่าสัมประสิทธิ์การสูญเสียความดันในเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน K_{Hx}

รูปที่ 10 ผลกระทบของพารามิเตอร์ออกแบบ V_{2', design} d และ L ต่อขนาดของเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน D₁ และความสูงรวมของปล่องลม Z *(ใช้ข้อมูลจากรูปที่ 9: a₁=3.0, b = 1.25)*

4. สรุปและข้อเสนอแนะ

บทความนี้นำเสนอหลักการและการวิเคราะห์ ระบบระบายความร้อนของโรงจักรไอน้ำด้วยปล่องลม ้ร้อนทั้งระบบ ที่พิจารณาปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่าง การใหลและการถ่ายเทความร้อน โดยใช้สมการเชิง ทฤษฎีแบบปริพันธ์ที่สร้างขึ้นเอง ค่าสัมประสิทธิ์การ ถ่ายเทความร้อนใช้สมการสหสัมพันธ์จากวรรณกรรม และได้พัฒนาวิธีคำนวณแบบ cell by cell ที่มีจุดเด่น คือสามารถเห็นแนวโน้มพฤติกรรมของอากาศใน ระหว่างที่ใหลผ่านเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนได้ง่าย จากนั้นได้คำนวณหาค่าพารามิเตอร์ออกแบบระบบที่ สามารถระบายความร้อนได้ตามที่กำหนด ผลที่ได้คือ a=3.0 b=1.25 และ d=1.5 cm. เป็นกรณีที่ดีที่สุด เนื่องจากจะทำให้เครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนมีขนาด เล็กและปล่องลมมีความสูงไม่มาก ขั้นต่อไปจะหาทาง ้ออกแบบให้ระบบมีประสิทธิภาพสูงขึ้น และศึกษาเชิง เศรษฐศาสตร์เพื่อพิจารณาสร้างเครื่องทดลองจริง

5. สัญลักษณ์และตัวห้อย

5.1 สัญลักษณ์

- a สัดส่วนของระยะ S_T ต่อขนาดของท่อ (S_T/d)
- A พื้นที่หน้าตัดของการไหล (m²)
- b สัดส่วนของระยะ S_L ต่อขนาดของท่อ (S_L/d)
- c_p ความจุความร้อนที่ความดันคงที่ (J/kg•K)
- d ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของท่อ (cm)
- Eu เลขไร้มิติออยเลอร์ (Euler number)
- g ความเร่งเนื่องจากแรงโน้มถ่วงของโลก (m/s²)
- h สัมประสิทธิ์การพาความร้อน (W/m²•°C)
- H ความสูงของปล่องลม (m)
- Hg เลขไร้มิติฮาเจน (Hagen number)
- k สัมประสิทธิ์การนำความร้อน (W/m•°C)
- K_{Hx} สัมประสิทธิ์การสูญเสียความดันของเครื่อง แลกเปลี่ยนความร้อน
- K_i สัมประสิทธิ์การสูญเสียความดันที่ทางเข้า ปล่องลม
- L ความยาวของท่อไอน้ำ (m)
- Lq ตัวแปรไร้มิติ Lévêque number

- m่ อัตราการไหลเชิงมวล (kg/s)
- N_r จำนวนแถวของท่อในทิศทางการไหล
- N_{tb} จำนวนท่อในหนึ่งแถวใดๆ (จำนวนท่อในทิศตั้ง ฉากกับการไหล)
- N_{tt} จำนวนท่อทั้งหมด (N_r N_{tb})
- Nu เลขไร้มิตินัสเซลท์ (Nusselt number)
- P ความดันของอากาศ (Pa)
- Pr เลขไร้มิติเลขพรันท์ (Prandtl number)
- $\dot{Q}$ พลังงานความร้อน (W)
- R ค่าคงที่ของแก๊ส (J/kg•K)
- Re เลขไร้มิติเรโนลด์ (Reynolds number)
- S_L ระยะห่างของท่อในแนวขนานกับการไหล (cm)
- S_T ระยะห่างของท่อในแนวตั้งฉากกับการไหล (cm)
- T อุณหภูมิของอากาศ (K, °C)
- TTD₂ อุณหภูมิแตกต่างสุดท้ายหลังออกจากเครื่อง แลกเปลี่ยนความร้อน (°C)
- V ความเร็วของอากาศในปล่อง (m/s)
- Z ความสูงรวมของปล่องลม (L+H: m)
- $heta_{
  m 23}$ มุมองศาการบานตัวของปล่องลมช่วง 2-3
- μ ความหนืดพลศาสตร์ของของไหล (dynamic viscosity of fluid: Pa•s)
- ho ความหนาแน่นของอากาศ (kg/m ^{3})
- *บ* ความหนืดจลนศาสตร์ของของไหล (kinematic viscosity of fluid: m²⋅s)

5.2 สัญลักษณ์ตัวห้อย

- 1, 2, ..., n ตัวเลขใช้เรียกชื่อแถวของท่อไอน้ำ (N_{r,n}) สำหรับใช้วิเคราะห์การไหล ผ่านเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน
   ∞, 1, 2, 2[′], 3 ตัวเลขบอกตำแหน่งต่าง ๆ ในระบบ ปล่องลมร้อน (ในรูปที่ 2)
- air, cell, design อากาศ, เซลล์ (ในรูปที่ 4), ออกแบบ i, m, o ทางเข้า, ค่าเฉลี่ย, ทางออก
- steam, s, w ไอน้ำ, พื้นผิวแลกเปลี่ยนความร้อน, พื้นผิวท่อไอน้ำ

6. เอกสารอ้างอิง

[1] El-Wakil, M.M. (1984). *Powerplant Technology,* International editions, McGraw-Hill.

[2] Haaf, W., et al. (1983). Solar chimney, part I: principle and construction of the pilot plant in Manzanares, *International Journal of Sustainable Energy*, Vol. 2(1), January 1983, pp. 3 - 20.

[3] Ferreira, A. G., et al. (2008). Technical feasibility assessment of a solar chimney for food drying, *International Journal of Solar Energy*, Vol. 82, September 2007, pp. 198 - 205.

[4] Chitsomboon, T. (2001). A validated analytical model for flow in solar chimney, *International Journal of Renewable Energy Engineering*, Vol. 3(2), August 2001, pp. 339 - 346.

[5] Chitsomboon, T. and Tongbai, P. (1999). The Effect of Chimney-Top Convergence on Efficiency of a Solar Chimney, paper presented in *the* 13th *National Mechanical Engineering Conference* 1999, Pataya, Thailand.

 [6] Koonsrisuk, A. and Chitsomboon, T. (2007).
 Dynamic similarity in solar chimney modeling, International Journal of Solar Energy, Vol. 81,
 April 2007, pp. 1439 – 1446.

[7] Koonsrisuk, A. and Chitsomboon, T. (2009). Accuracy of theoretical model in the prediction of solar chimney performance, *International Journal of Solar Energy*, Vol. 83, July 2009, pp. 1764 – 1771.

[8] Koonsrisuk, A. and Chitsomboon, T. (2009). A single dimensionless variable for solar chimney power plant modeling, *International Journal of Solar Energy*, Vol. 83, October 2009, pp. 2136 – 2143.

[9] Koonsrisuk, A. and Chitsomboon, T. (2009). Partial geometric similarity for solar chimney power plant modeling, *International Journal of* *Solar Energy*, Vol. 83, July 2009, pp. 1611 – 1618.

[10] Tongbai, P. and Chitsomboon, T. (2004). The Use of Attic and Chimney to Enhance Air Ventilation: Numerical Analysis, А paper 18th National presented in the Mechanical Engineering Conference 2004. Khonkaen, Thailand.

[11] Tongbai, P. and Chitsomboon, T. (2008). Enhancements of Solar Chimney for Building Ventilation, paper presented in *the* 4th *Conference on Energy Network of Thailand 2008*, Nakhon Pathom, Thailand.

[12] Tongbai, P. and Chitsomboon, T. (2008). Parameters Affecting Ventilation in Building using Solar Chimney, paper presented in *the* 22th *National Mechanical Engineering Conference* 2008, Pathum Thani, Thailand.

[13] Tongbai, P. and Chitsomboon, T. (2009). Efficiency Enhancement for Natural Ventilation in Building using Solar Chimney System, paper presented in *the 23th National Mechanical Engineering Conference 2009,* Chiang Mai, Thailand.

[14] Hemsuwan, W., Koonsrisuk, A. and Chitsomboon, T. (2011). Heat Removal from Steam Power Plant by a Thermal Chimney, paper presented in *the* 7th *Conference on Energy Network of Thailand 2011*, Phuket, Thailand.

[15] VDI heat atlas, (2010). VDI - GVC (Second edition), Düsseldorf: VDI-Verlag.

[16] Mratin, H. (2002). The generalized Lévêque equation and its practical use for the prediction of heat and mass transfer rates from pressure drop. *Chemical Engineering Science*, Vol. 57, pp. 3217-3223.

[17] Gaddis, E. S., and Gnielinski, V. (1985). Pressure drop in cross flow across tube bundles. *International Journal of Chemical Engineering*, Vol. 25, pp. 1-15, Quoted in Mratin, H. (2002). The generalized Lévêque equation and its practical use for the prediction of heat and mass transfer rates from pressure drop. *Chemical Engineering Science*, Vol. 57, pp. 3217-3223.

[18] Kröger, D. G. (2004). *Air-cooled heat exchangers and cooling towers: thermal flow performance evaluation and design*, Volume I-II, PennWell Corporation.

[19] Stoecker, W.F. (1989). *Design of Thermal Systems*, 3rd edition, McGraw-Hill.